

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINECA.

Pretiuu abonamentulu :	Pretiuu insertiunilor :	Correspondintiele sè se adreseze la Redac- tiunea dela
Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte	„BISERIC'A si SCÓL'A“
„ „ „ „ „ jum. anu 2 „ 50 „	4 fl. si mai sus 5 fl. v. a.	Èr banii de prenumeratiune la
Pentru Romani'a si strainetate pe an 14 franci		TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.
„ „ „ „ „ j. a. 7 franci		

Sinodulu eparchialu alu Aradului.

(continuare.)

Siedinti'a IX. (21. Aprile 3. Maiu 1884.)

Dupa autenticarea protocóloru din siedintiele VI. VII si VIII deputatulu Paulu Rotariu face urmatori'a propunere: „Sinodulu eparchialu esperiandu o regretabila stagnare in deliberarea afacerilor Consistoriului metropolitanu, ale metropoliei si ale congresului — 'si esprime seriósele sale ingrigiri si temeinicile sale temeri de viitorulu constitutiunii bisericesci si a toturoru intereselu vitale, bisericesci-culturale si administratiunale, cari atingu de aprópe si acésta eparchia, hotaresce de odata a esmite dintre barbatii acestei diecese pre trei dintre cei mai destinsi ca comisiune din partea acestui Sinodu cu insarcinarea: ca in decursu de trei luni de astadi se se prezenteze in persóna la Escelenti'a Sa Inaltu Preasantítulu Domnu Archiepiscopu si Metropolitu Mironu Romanulu, carui'a descoperindu-i ingrigirile serióse, scaderile multe, mari si adancu semtíte, precum si temerile motivate ale acestui Sinodu, ce proviuu din impregiurárele sus-amintite, — se-lu róge in numele Sinodului acestui'a cu intetire: ca Inaltu Preasanti'a Sa numai decéatu si nesmintitu in decursulu timpulu de véra alu acestui anu se puna in curgere tóta activitatea Consistoriului metropolitanu, atátu cu privire la cele administrative ale Consistoriului numitu, cátu si cele de lipsa pentru espedarea concluseru Congresulu trecutulu, apoi cele de lipsa pentru convocarea congresulu viitoriu.

Pentru casuri de lipsa, comisiunea nóstra ori intréga, ori in persóna cutarui membru alu ei se fia autorisata a remané in permanentia in Sibiuu pana atunci, pana cându lucrurile cele mai momentóse: convocarea — eventualu intr'unirea Consistoriului metropolitanu, espedarea concluseru congresuale din rendulu trecutulu, si pregatirile pentru convocarea viitorulu Congresu — nu se voru fi seversítu, éra despre resultatu se faca raportu sinodulu pe calea consistoriulu diecesanu. In cátu pentru spesele numitei comisiuni, mi-permitu a propune, ca acele sè se anticipe din fondurile diecesane sinodale, éra pentru acoperirea lor definitiva mi-reservu dreptulu a face propunere la timpulu seu.“ — Se transpune comisiunei bisericesci.

La ordinea dílei se pune raportulu comisiunei epitropesci imbinate cu cea organizatória — referitoriu la proiectulu de regulamentu pentru administrarea fondurulu diecesane, carea prin reportoriulu seu Paulu Rotariu arata, cá comisiunea din cele dóue proiecte prezentate de ambele consistorie, dupa ce mai antáiu a staveritu urmatótiile principii — si anume;

a) se se asemneze din partea sinodulu o sectiune restransa din senatulu epitropescu pentru acordarea imprumaturulu;

b) se se institue ouu jurisconsultu separatu pentru acésta sectiune alegendu prin Consistoriulu plenariu, carele se nu aiba nici unu votu consultativu nici decisivu, ci se-si formuleze numai opiniunea in scrisu; — a elaboratu unu nouu proiectu de regulamentu, pre carele cetindu-lu — in tóta estensiunea lu-recomenda Sinodulu de basa la desbaterea speciala.

Contra acestei propuneri deputatulu *Emericu V. Stanescu* in numele minoritatii din comisiunea organizatória imbinata cu cea epitropésca, si anume in numele seu si alu deputatulu Vasiliu Paguba, Ioanu Moldovanu si Ioanu Belesiu, presentéza Sinodulu urmatori'a contra-propunere:

Considerandu, cá in proiectatulu regulamentu pentru administrarea fondurulu si fundatiunulu diecesane se institue unu deosebitu senatu din sinulu esistentei epitropii diecesane si unu jurisconsultu specialu; dar considerandu cá „Statutulu organicu“ cu putere de lege, si in modu uniformu pentru intrég'a provincia metropolitanu (§§-ii 132. 133. 134. 135 si relativu 115. 119. 120) deja constituitu competentele organe pentru pastrarea si administrarea toturoru baniloru si averiloru diecesane si prin urmare considerandu, cá in punctulu acest'a nu mai subverséza nici o necesitate de o nóu'a provisiune din partea Sinodulu eparchialu — propune: ca din elaboratulu comisiunei toti acei §§-i de sine statatori, cari tindu la institutiunea unui deosebitu Senatu, séu sectiuni din sinulu epitropiei diecesane si la instituirea unui specialu jurisconsultu anume pentru administrarea fondurulu si fundatiunulu diecesane ájunge la Consistoriulu din Aradu, prin impartirea loru intre dieces'a Aradulu si a Caransebesulu — simplaminte se se lase afara, éra in ceialalti §§-i pretutindenea se se puna: „Senatulu epitropescu.“

in locu de sectiunea senatului epitropescu alu Consistoriului din Aradu, si se se puna „fisculu consistoriu” in locu de jurisconsultulu (alegendu). Era deputatulu *Ioanu P. Desseanu* provocandu la conclusa sinodale de sub N. prot. 11/883. si din motivele ca sinodulu nu dispune de timpul necesariu spre a poté studiá noulu proiectu de Regulamentu, propune a se amená desbaterea lui pana la procsim'a sesiune sinodala si pana atunci proiectulu se se tiparésca si imparta intre deputati.

Dupa o desbatere, la care ieu parte mai multi vorbitori, si dupa ce deputatulu *Vasilu Pagub'a*, in numele a 15 deputati, cere votu secretu in acést'a cestiune, = incheiandu-se discussiunea, se pune la votu mai antáiu propunerea deputatului *Ioanu P. Desseanu*, carea neprimindu-se, se pune la votu propunerea minoritatii, asupra carei'a se votéza cu votu secretu, alu carui'a resultatu este, ca din 42 deputati presenti — 22. au votatu pentru, ér 20. contra — si astfeliu sinodulu primesce votulu minoritatii.

In urm'a acestui votu, reportoriulu *Paulu Rotariu* declara. ca densulu nu mai poté referá, de órece s'a alteratu principiile pre cari érá facutu elaboratulu seu; acést'a declaratiune luandu'o Sinodulu la cunoscintia, proiectulu se estradá de nou comisiunei, ca se induca in elu principiile din propunerea deputatului *Stanescu*, adoptata de Sinodu.

Sedint'a X. (21. Aprile 3. Maiu 1884. dupa amédi.)

La ordinea dilei desbaterea speciala asupra proiectului de regulamentu pentru administrarea fondurilor. — Referentulu *Paulu Rotariu* aratandu ca a elaboratu de nou proiectulu de regulamentu dupa propunerea dputatului *V. M. Stanescu*, cetesce din punctu in punctu regulamentul strafornatu si dupa mai multe modificari facute in acél'a:

Sinodulu lu-votéza in textulu aclusu la acestu protocolu sub B

Urméza raportulu comisiunei despre efectuarea impartirii fondurilor comune, carea prin raportoriulu seu *Petru Oprisiu*, dupa ce arata ca comisiunea din causa scurtimei timpului convingendu-se ca este cu totulu imposibilu a revedé in specialu si cu de amenuntulu tóte socotile si actele cele multe referitóre la impartire, s'a vediatu necesitata a face numai unele probe, din cari convingendu-se, ca impartirea s'a facutu dupa chei'a si modalitatea staverita de ambele Sinóde, si dupa-ce si Presidiulu mai arata sumele ce au venitu pe partea diecesei Aradului, — propune si Sinodulu primesce:

1. Raportulu delegatiunei esmise pentru impartirea fondurilor comune se ie spre sciintia si actulu de impartire se declara de definitivu si legalu esecutatu. Documentulu originalu de predare si primire cu diariulu de cassa portatu dela 1 Ianuariu pana la 16 Februaru 1884 se prevede cu clausul'a de aprobare din partea Sinodului. Planulu de impartire si ocumentulu de predare si primire cu adnecsele loru se se pestreze in cass'a de feru a diecesei.

2. Se dá absolutoriu toturoru membriloru si functionariloru tóstei epitropii provisórie a fondurilor comune.

3 Administrarea partii venite din fondurile comune in posesiunea diecesei Aradului se se intemple prin Consistoriu dupa regulamentul votatu prin conclusulu de sub Nr. prot. anterioru.

4 Se apróba eschiderea din impartire a sumei de 728 fl. 05 cr. ca interese de 8 % calculate de epitropia pana la 30. Iuniu 1883. dupa sum'a de

3000 fl. data ca anticipatiune diecesei Caransebesului in anulu 1880.

5. Pretensiunea diecesei Caransebesului de 6000 fl. respective dupa impartirea esecutata redusa la 3600. fl. ca subventiune pentru institutulu preparandulu din Caransebesiu pe anii 1878—1882 din motivile esepuse de membrii delegatiunei aradane, nefiindu motivata, nu se recunósce.

6. Se apróba activitatea delegatiunei esmise pentru esecutarea impartirei dechiaranduse missiunea ei de implinita,

7. Planulu dem impartire si documentulu de predarea si primirea fondurilor se acludu aici la protocolu sub C si D: de dupa cari pe partea diecesei Aradului au venitu urmatórele fonduri si anume:

A. din fondulu bisericescu clericale. 1.) In capitale elocate in obligatiuni private 273.285 fl. 76 cr. 2.) bani elocati la cass'a parsimoniala aradana 7150 fl. 35 cr. 3.) realitati 8863 fl. 86 cr. 4.) vadii 136 fl. de totu 289 435 fl. 97 cr.

B. din fondulu scolariu si aucta 1.) In capitalu elocatu in obligatiuni private 23.283 fl. 01 1/2 cr. 2.) bani elocati la cass'a parsimoniala aradana 7006 fl. 20 cr. 3.) In realitati (un'a parte din institutu si cass'a dela Arsiciu :) 8057 fl. 81 1/2 cr. 4.) In restantii de auct'a numita A. 13.595 fl. 02 1/2 cr. 5.) In bani elocati la cas'a parsimoniala din auct'a numita B. 2430 fl. 29 cr. 6.) In restantii de aucta B. inainte de 30 Iunie 1872 si dupa 1 Iulie 1872—967 fl. 68 cr. 7.) Din aucta numita C 1/2 elocati in cass'a parsimoniala 727 fl. 74 cr. 8.) In restantie 411 fl. 25 cr. — de totu 56.479 fl. 01 1/2 cr.

C. din fondulu pensionalu. 1.) In capitalu elocatu in obligatiuni private 14 740 fl. 01 cr. 2.) bani gata 987 fl. 65 1/2 cr. de totu 15. 727 fl. 66 1/2 cr.

D. din fondulu Bal'a. 1) In obligatiuni private 7078 fl. 41 cr. 2) bani elocati la cass'a parsimoniala 1355 fl. 99 cr. 3) pretensiuni din realitatile lui *Cristofor Segedinacz* 47 fl. 83 cr. de totu 8482 fl. 23 cr.

E. din fondulu seminariulu Raiacici. 1) In bani gata 43 fl. 83 1/2 cr. 2) In obligatiuni private 331 fl. 25 cr. 3) In bani elocati la cass'a parsimoniala 945 fl. 41 cr. de totu 1320 fl. 49 1/2 cr.

F. apartinentiele acestoru fonduri enumerate sub A. B. C. D. si E. 1) Cautiunea debitoriloru la cass'a parsimoniala 92 fl. 07 cr. 2) Alte deposite ale debitoriloru totu la cass'a parsimoniala 1566 fl. 66 cr. de totu 1658 fl. 73 cr.

G. din fondulu convictualu aradanu, care si pana aci a fostu proprietate eschiva a diecesei Aradului 1) In bani gata 74 fl. 49 cr. 2) In obligatiuni private 6237 fl. 28 cr. 3) In bani elocati la cass'a parsimoniala 2205 fl. 46 cr. de totu 8.517 fl. 23 cr.

H. Tóte contractele de aucta privitóre la comunele de pe teritoriulu diecesei Aradului, archiv'a mobilele si recuisitele insemnate in punctele e) si f) ale documentului de predare si primire.

In fine pe bas'a raportului subdelegatiunei dto 16 Fauru 1884 ca resultatulu manipularii separate a fonduriloru dela 1 Ianuariu pana la 16 Faur 1884.

I. Pe sém'a toturoru fonduriloru. 1) In bani depusi la cass'a parsimoniala 11000 fl. 2) In bani gata 3270 fl. 37 cr. de totu 14.270 fl. 37 cr.

NB. In sum'a baniloru gata de 3270 fl. 37 cr. aratata sub I. se cuprindu si sumele de sub C cu 987 fl. 65 1/2 cr. de sub E cu 43 fl. 83 1/2 cr. si de sub G. cu 74 fl. 49 cr. — tóte cu 1105 fl. 98 cr. cari detragendu-

se din sum'a de 421,559 fl. 40 $\frac{1}{2}$ cr. mai remane sum'a fondurilor de 420,453 fl. 41 $\frac{1}{2}$ cr.

Mai departe — se predau diecesei Aradului si se primescu numai spre administrare :

K. Pretensiunile de sub procesu in suma de 10.427 fl. 74 cr.

L. Pretensiunile dubioase in suma de 1490 fl. 18 cr. rezervandu-se proprietatea comuna cu $\frac{3}{5}$ parti pentru dieces'a Aradului, si cu $\frac{2}{5}$ parti pentru dieces'a Caransebesului, asupra eventualelor incassari ale acestoru pretensiuni.

M. Fondulu comuneloru mixte elocatu in cass'a parsimoniala aradana de 13.749 fl. 78 cr. éراسi ca fondu comunu.

Recapitulare. A) fondulu bisdricescu cu 289.435 fl. 97 cr. B) fondulu scolaru si aucta 56.479 fl. 01 $\frac{1}{2}$ cr. C) fondulu pensionalu 15.727 fl. 66 $\frac{1}{2}$ cr. D) fondulu Balla 8.482 fl. 23 cr. E) fondulu seminariulu Raiacici 1320 fl. 49 $\frac{1}{2}$ cr. F) Cautiunea debitoriloru acestoru fonduri 1658 fl. 73 cr. G) fondulu coactivualu aradanu 8517 fl. 23 cr. H) I) banii intrati din acestea pana la 16/2 a. c. 14.270 fl. 37 cr. K) L) Pretensiuni dubioase si sub procesu 11917 fl. 92 cr. M) fondulu comuneloru mixte 13.749 fl. 78 cr. sum'a tuturoru acestoru fonduri 421.559 fl. 40 $\frac{1}{2}$ cr.

Deputatulu M. V. Stanescu facia de conclusulu sinodalu de sub punctulu 2. a acestui decisu insinua votu separatu.

(Va urmá.)

Dupa sínóde.

Candu suntemu intru asteptarea unui evenimentu, de comunu ne interesámu de aprópe de elu si asteptámu dela densulu realizarea a multoru dorintie si speratie, ce am nutritu pentru binele nostru. — Evenimentulu sosesc si decurge naintea ochiloru nostrii, sub impressiunea lui cei mai multi dintre noi nu ne-amu schimbatu nici nu ne-amu insuffetit macar, si deci éراسi de comunu nu ni scimu dá séma, déca elu a produsu ceva straordinariu, se fia indreptatu ceva intru folosulu nostru si alu binelui de comunu. — Cu referintia la sinodele bisericesci, multi-insi nu vedu in urm'a loru nici o stramutare mai esentiala in viéti'a nóstra bisericésca si deci tragu la indoieála folosulu ce ar urmá din spesele avute si din timpulu petrecutu sub desbaterile dintr'ensele; pentru aceea unii ca acesti'a nici nu se prea interesédia de cele ce se petrecu in sínóde si nu li atribuescu vre-o insemnetate deosebita.

Omulu mai profundu cugetatoriu inse nu se lasa rapitu de efectele momentane ci petrunde cu ochii sei sufletesci in viitoriulu mai apropiatu ori mai indepartatu alu consecintieloru ca se-si póta sie-si formá unu conceptu curatu despre adeverat'a insemnetate a lucrurilor ce se petrecu de presinte naintea ochiloru lui. Unu gradinariu candu sadesc pomulu in gradin'a sa, nu astépta la momentu fructe dintr'ensulu, ustanelele lui numai in viitoriu se potu cunósce si se potu recompensá. Pomu teneru este autonomi'a nóstra

bisericésca, stá sub procesulu desvoltarei, ramurile ei suotu anca si mai gingasie, inse-si au trebuintia de alimentare ca sè se invertosiésca; sub umbr'a ei deci nu potemu anca affá recorire, stemperarea ferbinteloru nóstre dorintie. Cu tóte aceste de-si suntu rare, dar suntu dulci fructele ce autonomi'a intinde poporulu anca si acuma, altele mai multe se desvólta frumosu chiar la vederea nóstra a tuturor'a.

Sinodele anului acestui'a suntu continuitatea celoru din anii precedenti; raporturile consistoriiloru eparchiali suntu zalele dintr'o catena inceputa de-odata cu autonomi'a, ele de-odata suntu icón'a starii actuali a bisericei din eparchia si aceste rapórtu suntu propriaminte obiectulu de desbateru in sinodu; lucru firescu — atátu deputatii in sinodu cátu si asesorii in consistoriu se nisuescu a presentá publiculu o aratare fidela si satisfacetória despre lucrurile lor, ca critic'a se nu ii condamne, ca consciinti'a se nu ii mustre.

Din cele-cé a facutu in anulu acest'a sinodulu eparchialu alu Aradului in optu díle — pana acuma nemica nu se póte vedé, voru trece póte ani intregi si de abia se voru vedé unele pe fatia. — Se vede d. es. cá in anulu trecutu s'au arondatu protopopiatele, dar conclusulu despre arondare s'a adusu anca in sinodulu din 1774. se vede cá s'au despartitu fondurile comune, si procesulu divortialu curge cam de-o data cu primirea fonduriloru dela sérbi. — Ce e dreptu, nu toti suntu indestuliti cu tóte conclusele, astfeliu si cestu din urma au escitatu multa amaratiune, dar majoritatea din dóne sínóde eparchiali, dupa precugetare matura au hotaritu acést'a si déca altu bine n'ar fi intr'ensulu, — ne bucurámu din ambele parti, cá au incetatu certele dintre frati si insinuárele purcese pentru biruirea unei averi in comuniune. — Arondarea ppteloru si alte concluse anca nu indestulescu pre toti; dar a fostu timpulu dupa 2—300 ani sè se puna tracturiloru alte hotare, cáci peste ape s'au facutu puncti, peste munti — drumuri, peste campii — cáli ferate; unele comune s'au prea impoporatu, altele au scapetatu prin mortalitate séu prin trecere la unire in seclulu trecutu si la inceputulu acestui'a, a mai trebuitu se urmeze arondarea si pentru-ca se incete anomal'i'a d'a conduce unu protopopu 60 mii si vecinulu lui numai 12 mii suflete. Cu tóte aceste arondarea nu e statornica, pentru-cá va trebú se se confórme recerintieloru de administratiune si altoru impregiurári.

Sinodeloru se atribue, cá s'au clasificatu parochíele precum si aspirantii la parochii — in trei clase. Ceea-ce inse in privinti'a acést'a cu siese ani mai nainte s'a regulatu la més'a verde, astadi in praxa se afla de necorespondietoriu. Preotii dela parochii mai slabe ceru reformarea

regulamentului privitoriu la deplinirea parochie-
loru. — Prax'a de fia-carea dî ni dovedesce, că
pregatirea din institutul teologicu numai, nu este
de ajunsu spre a poté cualificá pre cineva pen-
tru parochii de clas'a antâia si adou'a. Desteri-
tatea pastorală, tienut'a individuală si socială, in-
teligint'a dovedita in viétii'a publică — potu ser-
ví de cinosura la clasificare, pana candu calculii
din scóla nu indegetéza cu siguritate vrednic'a
d'a pastorii. Si déca sinodulu pana acuma n'a re-
flectatu la aceste impregiurari, — nu urméza, ca
in venitoriulu chiar celu mai de aprópe se nu
regulamenteze prin alti §§ deplinirea parochie-
loru intr'unu modu mai folositoriu si mai conve-
niabilu cu interesele nóstre bisericesci. Cei cari
tindu la progresarea bisericeii se chibzúesca si
se recomende modalitatile, ce voru aflá de core-
spundietórie. — Eflusulu sinódeloru este, că pen-
tru bun'a pregatire a sucrescintei preotiesci si
invetiatoresci se facu ingrigiri continue si salu-
tarie, că se sustiene bun'a ordine si disciplina
in sinulu preotiescu si in corpulu invetiatorescu
se radica scóle nóue si bune, din anu in anu se
sporesce numerulu prunciloru amblatori la scóla;
că salariile invetiatoriloru pe unde numai se póte
— se amelioréza si la casu de neregularitate in-
tru solvirea loru, organele superióre bisericesci
facu pasi energici si cu succesu pentru delatu-
rarea pedecelor, — prin intrevenirea loru la au-
toritatile civile.

Eflusulu sinodalitatii e mai departe, că s'au
luatu mesuri pentru sporirea si asigurarea averi-
loru bisericesci. Dela intrarea nóstra intre barie-
rele constitutiunii bisericesci, s'a pusu si se pune
mare pondu pe fonduri si fondatiuni; delegatiuni si
comissiiuni, licuidatori si revisori controléza cu
ochi ageri chivernisirea averiloru bisericesci si
publiculu din anu in anu este informatu despre
resultatulu manipularii si controlarii. Sub sino-
dalitate s'au creatu fonduri nóue, cele esistente
s'au sporitu si s'au asecuratu; pentru regularea
averiloru singuraticelor parochii s'an facutu dis-
pusetiunile possibile si unde organele subalterne
au esecutatu cu conscientiositate ordinatiunile
maimariloru, se si obsérva unu progresu imbu-
curatoriu. Din aceste averi in restimpulu din ur-
ma s'au radicatu si reparatu o multíme de scoli
si biserici frumóse, totu atâte institute de cul-
tura pentru radicarea si luminarea poporulu, ca-
rele a inceputu a se desteptá si a avé incre-
dere in sine si in adeveratii binefacatori ai lui;
se intaresce totu mai tare in credintii'a stramo-
siésca aflandu-o de unica mentuitórie, carea a-
deca i-póte asecurá viétia si bunastare in pre-
sinte si viitoriu.

In vederea acestoru rezultate obtienute si
aspirari, la acaroru realizare ne asteptámu, ne

semtímu satisfacuti in dorintiele crestinesci si in
nisuintiele nóstre spre cultura si luandu in con-
siderare impregiurarile si situatiunea, in care
traimu, — ni vine a ne intrebá: ce alta s'a po-
tutu si nu s'a facutu?

Pe candu constatámu că sinódele eparchiali
esercéza o deplina activitate in tóte directiunile
precisate de „statutul organicu“, despre celelalte
sinóde mai mici anume despre sinodulu proto-
presbiteralu si celu parochialu cauta se inregis-
trámu ceea-ce este, că adeca ele dau pucine
semne de viétia. — Ore conducetorii suntu de
vina că nu punu la ordinea dílei obiecte de in-
semnătate; au membrii, că nu suntu inteligenti;
au dóra „statutul organicu“, că li restringe sfe-
r'a de activitate; — la ori care casu — cei
chiamati se se intereseze mai deaprópe si de
corporatiunile mai mici, ca se se esciteze si in
ele interesare catra caus'a bisericésca-scolara
nunumai candu e vorba de alegeri si de favoruri,
ci si candu se cere o conlucrare impreunata cu
griji si dóra cu neplaceri.

Influinti'a mamei asupra copilului.

Nu existe nici o faptura pe pamentu, carea se
nu tîntesca la realizarea vre-unui scopu. Pentruca
omulu se devina aceea-ce trebne se fia conformu chia-
marii sale, se recere: desvoltarea armonica a facul-
tatii spirituali, sterpirea din radecina a inclinării spre
reu, si intarirea inclinării spre bine. Cu câtu mai de
timpuriu vomu influintiá asupra copilului, cu atátu
mai iute vomu ajunge la maiorenitate. Renumitulu
Jean Paul díce: „De aceea dámu in educatiune sfa-
tulu, ca din primii ani ai vietiei se lucreze mai
multu, căci atunci cu putere de jumetate misca mai
multu, decátu in anulu alu opta-lea cu puteri indo-
ite, cându libertatea s'a descatenatu, ér referintiele
s'au immultítu; si precum credu economii, că in timpu
de cétia sémena cu mai multu rod, asia cade cea
dintâia semenatura in prim'a si cea mai désa cétia
a vietii.“

Omulu are scopulu celu mai sublimu. Realisa-
rea acestui scopu, ar fi imposibila, déca nu s'ar de-
laturá tóte pedecile din calea conducetória la scopu
si déca nu s'ar sterpi din radecina inclinările spre reu
ale copilului, cari lu-abatu dela limanulu fericirii.

Cine este chiamatu prim'a óra a dá prunculu
ajutoriu si a-i impartasí primele impressiuni decidie-
tórie? — Ddienu a datu parintiloru unu dreptu nenstrai-
naveru la educatiunea prunciloru loru. Nici o edu-
catiune mai folositória nu existe ca cea familiara. In
cerculu familiei primesce prunculu cele dintâie si to-
todata si cele mai decidietórie impressiuni; aici se
luminéza si desvólta atátu schintéu'a divina câtu si
locasiulu ei. Influinti'a cea mai mare asupra copiiloru
o are mam'a. Mam'a cea adevérata, si-sacrifica frum-
seti'a siviétii'a pentru dulcele ei fiu si jertfésce tóte
pentru o educatiune buna a filoru ei. „Tierile si ce-
tatile suntu feminine, si intru adevéru, — mamele,
cari educa pentru viitoriu pre copii, in cei dantâi
cinci ani intemeiéza tieri si cetati,“ — díce Jean
Paul. Si érasu elu afirma: „Soldatulu dá educatiune

resboinica, poetulu — poetica, teologulu — religiósá, — numai mam'a va educá omenesce.“ Intru adeveru, mam'a e inzestrata dela Ddieu cu arm'a iubirei, cu carea deobliga a-i-se inchiná si celu mai tare.

Istori'a inregistréza numele multoru mame intielepte ingrijite de crescerea filoru lorú; asia a fostu Corneli'a, mam'a Grachiloru, Sânt'a Elena, mam'a marelui Constantinu; ele au fostu demne de chiamarea lorú implinindu-si detorintiele cu scumpetate. Multe mame suntu passive facia de detorintiele sale, cauta diferite midilóce, ca se scape de nevinovatii prunci. Multi prunci din familii bune fiindu crescuti de doice si primindu impresiuni rele, au devenitu in abisulu stricatiunii; suntu esemple din viét'a practica, cá prunculu fiindu laptatu de doica, si-au inzestratu insusíriile bune ori rele ale doicii.

Imperatulu Titu, fiindu laptatu de o muiere bolnava si dura, a fostu supusu mai in totu decursulu vietii sale morburiloru diferite. In istori'a imperiului romanu dámu de inforatoriulu Caligula, carele si-au insusítu dela doic'a-sa inclinarea nestemperata dupa crudíme, cáci ea insasi erá o femeia tiranica cerbicósá si si-a muiatu peptulu in sange si a datu pruncului se suga.

La tierancele nóstre in deosebi e incubata o patima periculósá, cáci se folosescu de veninulu celu mai periculosu, din care cauza apoi si prunculu devine unu selavu alu beuterei.

Jidanulu, carele a emigratu in vre-o comuna numai simplu cu hainele pe elu si cu o flueritia, peste trei-patru ani devine fruntasiulu satului, ér sermanulu romanu, devine unélta lui. Póte aceste urmari stricatióse si nedemne de omu, se atribue mameiloru, care nu suntu petrunse de chiamarea lorú si care in locu se urmeze esemplulu celoru intielepte, ele insele si-nefericescu pruncii lorú proprii.

Dar nunumai prin laptare, — mamele influintiéza asupra prunciloru prin pasii, chiar si prin miscarile lorú corporali. Primele impresiuni se intiparescu adancu in mintea si anim'a baiatului si de comunu se conserva si se urmarescu ca dupa unu sistemu. — Fericitu prunculu crescutu de mama intielépta si virtuósá! Galsia, Maiu 1884.

Invetiatoriulu.

Academí'a romana.

Insciintiare.

Dupa decisiunile luate de Academí'a Romana in sesiunile de pana la anulu 1884, concursurile propuse de academia suntu cele urmatóre:

1. *Marele premiu Nasturelu-Herescu* din Serbia B. in suma 12,000 lei, se va decerne in cursulu sesiunei generale din Martie-Aprilie 1885, unei carti scrise in limb'a romana, cu contínuu de ori-ce natura, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1881 pana la 31 Decemvre 1884.

NB. In privinti'a premiiloru „Nasturelu-Herescu“ se punu in cunoscinti'a publicului urmatórele dispositiuni din codicele reposatului intru fericire C. Nasturelu-Herescu.

B. Premie pentru opere publicate.

„In totu anulu Societatea Academica Romana, va avea a premiá din veniturile fondului *Nasturelu*,

o carte tiparita originala, in limb'a romana, care se va socoti de catra Societate ca cea mai buna publicatiune aparuta in cursulu anului.

Aceste premie voru fi de doue specii:

1. In trei ani consecutivi, de-a rendulu, se va decerne câte unu premiu de patru mii lei, Nr. 4000 L. n *minimum*, la cea mai buna carte aparuta in cursulu anului expiratú;

2. Éra in alu patrilea anu se va decerne câte unu premiu fics de lei 12,000, carele se va numi, „*Marele premiu Nasturelu*“, operei care va fi judecata ca publicatiune de capetenia ce va fi aparuta in cursulu celoru patru ani precedenti. Acestu premiu nu se va decerne unei lucrari, care va fi obtienutu deja unulu dintre premiele anuale, de cátu defalcandu dintr'ensulu valórea premiulu precedentu.

Operele care se voru recompensá cu acést'a a dou'a serie de premie, voru tractá cu preferintia despre materiile urmatóre:

a) Scrieri serióse de istoria si sciintiele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingátóre de istori'a tieriloru romane;

b) Scrieri de religiunea ortodocsa, de morala practica si de filosofia;

c) Scrieri de sciintie politica si de economia sociala;

d) Tractate originali despre sciintiele esacte;

e) Scrieri enciclopedic, precuma Dictionare de istoria si geografia, in cari se intre si istori'a si geografi'a Romaniei; Dictionare generale séu partiale de sciintie esacte de arti si meserii, de administratia si jurisprudentia, si alte asemeni lucrari utile si bine intocmite;

f) Carti didactice de o valóre insemnata ca metodu si cuprinsu;

g) Dictionare limbistice in limb'a romanésca, mai alesu pentru limbele antice si orientale, adeca limb'a latina, elena, sanscrita, ebraica, araba, turca, slavona vechia si altele;

h) Publicatiuni si lucrari artistice de o valóre seriósá, adeca relative la artille plastice, architectura, pictura, gravura si chiar opere musicale serióse, pe care aceste tóte Societatea Academica Romana le va putea apretia atunci candu si-va intinde activitatea ei si asupra taturoru materieloru de Bele-Arti;

i) Scrieri de pura literatura romana, in prosa si in versuri, precumu poemé, drame si comedii serióse, — mai alesu subiecte nationale, — si ori-ce alte opere de inalta literatura. Acestor'a mai cu séma a-si dori se se acórde *Marele premiu Nasturelu*; candu voru fi judecate ca avendu unu meritu cu totulu superioru, spre a se dá astfelu o incuragiare mai puternica desvoltarei literaturii nationale.“

II. *Premiulu Statului Heliade Radulescu* de 5,000 lei se va decerne in cursulu sesiunii generale din Martie-Aprilie 1885, unei carti scrise in limb'a romana cu contínuu literaru, care se va judecá mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1883 pana la 31 Decembre 1884.

NB. Concurentii la aceste premii voru binevoí a trimite la cancelari'a Academiei Romane in Bucuresci — Palatulu Universitatii — operele lorú, cari voru fi in conditiunile de timpu acf insemnate, in câte 12 esemplare, pana la 31 Decembre 1884.

III. Premiulu Statului Lazaru, de 5,000 lei se va decerne in sesiunea generala a anului 1885, celei mai bune disertatiuni scrise in limb'a romana asupra urmatoriului subiectu ;

„*Studiu asupra agriculturii, industriei si comer-cului in Romania.*“

IV. Premiulu Statului Hiliade Radulescu de 5.000 lei se va decerne, in sesiunea generala din Martie-Aprilie 1886, celei mai bogate colec-tiuni de arii populare romane.

Terminulu presentarii colectiunilor la con-cursu va fi pana la 31 Decembre 1885.

V. Premiulu Statului Lazaru de 5.000 lei se va decerne in sesiunea generala din Martie — Aprilie 1887 celei mai bune lucrari in limb'a romana asupra urmatoriului subiectu.

„*Flór'a descriptiva a unui judetiu din Ro-maní'a dupa alegerea concurentului.*“

Terminulu presentarii manuscriseloru la con-cursu va fi 31 Decembre 1886.

VI. Premiulu Alecsandru Ioann Cuza, de 4,000 lei, se va decerne in sesiunea generala din primaver'a anului 1887 celei mai bune di-sertatiuni in limb'a romana asupra urmatoriului subiectu :

„*Istori'a Romaniloru in Daci'a Traiana, dela Aurelianus pana la fundarea principateloru Mol-dov'a si tíera Romanesca.*“

NB. Manuscrisele relative la premiile de sub Nrii III. IV. V. si VI. se voru presentá anonime, purtandu o devisa, care va fi reproducu pe unu plicu sigilatú contienendu numele concurentului.

Academí'a si-reserva dreptulu de a tipari in publicatiunile sale lucrurile ce se voru premiá.

Chestiunea privilegiiloru.

Chestiunea privilegiiloru patriarhatulu de Con-stantinopolu anca nu s'a resolutu. Se credea cá prin retragerea Sanctitatiei Sale, Ioachim alu III, care se parea a fi fostu suspect in relatiunile sale cu guver-nulu otoman, pentru a obtiené Beratulu si Tesche-reua, cá lucrurile se voru impacá, Pórt'a cedá si starea anteriora a lucruriloru revenindu, facendu-se nóua alegere de patriarachu, acést'a va fi investitu, in-tocmai ca si anteriorii sei.

Dar cele 2 corpuri a patriarhatulu, sinodulu ar-chierescu si consiliulu mixtu nationalu, temându-se cá Pórt'a nu va resolvi definitivu in favórea loru ces-tiunea privilegiiloru ; au luatú hotarirea d'a nu pro-cede la nóua alegere, pana ce mai întâiu nu se va resolvi chestiunea privilegiiloru ; si acést'a decisiune au inaintat'o guvernulu Governulu otoman suprinsu de acést'a hotaríre, a anuciatu locotiitoriulu de Pa-triarachu, ca se aléga o comissiune cu care se se in-tieléga in privinti'a privilegiiloru. Spre acestu sfársitu s'a alesu de sinodu si consiliu o comissiune compusa din Licotiitoriulu de patriarachu, din mitropolitii Ni-comidiei si Ianinei si din Dnii *Ghemidunia* Garifa-lide si Sarchite, carea marti la 24 Aprilie s'au dusu spre a se intielege cu ministrulu de justitia si culte.

Comissiunea fiindu intrebata de Ministrulu oto-manu, a aratatu punctele din Tescherea, care nu suntú admisibile si anume a) cá in cestiunea ereditariloru si a testamentariloru se *suspindu* in locu d'a se *man-tiné* drepturile patriarhului ; b) cá se subtrage pa-triarhului dreptulu d'a judecá pe preoti ; c) d'asemine dreptulu de supraveghiare generala asupra scóleloru crestine, care erá dreptu exclusivu alu patriarhului si d) cá, guvernulu trebue se autoriseze ridicarea de noi temple.

Facia cu aceste puncte, pe care comissiunea le-a aratatu ca inadmisibile, ministrulu a datú óre-care explicatiuni si aretând speranti'a cá vor veni la o intielegere, ii-a invitatú ca se procéda la nóua alegere.

Mercuri 25 Aprilie, comissiunea, in siedintia plenara a celor 2 corpuri, avea a reportá celoru alti membrii rezultatulu intrevederei lorú cu ministrulu Portei ; dar nentrunindu-se in majoritate, comunica-rea s'a amenatu pe a dóua dí Joi 26.

Este fórté probabilu, ca cele 2 corpuri voru in-siste in hotarirea luata, d'a nu alege nou patriarchu pana ce nu se va resolvi cestiunea privilegiiloru. Dar sunt éراسi temeri, cá acést'a va provocá noi compli-catiuni, mai alesu cá locotiitorulu de patriarachu dupa implinirea a 40 de díle, déca cestiunea nu se va re-solvi, elu, conform regulamentulu, trebue se dimisio-neze. Pentru a se evitá tóte aceste nóue complica-tiuni, multi suntú de parere ca adunarea generala adica Sinodulu, consiliu si delegatii, se aléga din nou pe fostulu Patriarachu Ioachim alu III, si acést'a o-pinia din dí in dí capeta noi partisani pentru cá nu se invoescu asupra formarei listei pentru áitorii can-didati de patriarachu.

Astfelu stá pana in presentu cestiunea privile-giiloru patriarhului ecumenicu.

I. S. Sa Patriar^{*}chulu Ioachim III a fostu alesu din mitropolitulu alu Tesaloniculu, ca patriarachu ecu-menicu la scaunulu Constantinopolitanu la 4 Octom-vre 1878 si a condusu Patriarchi'a pana la 30 mar-tie 1884.

„Revista teologica“

D i v e r s e.

* Consistoriu plenariu s'a tienutu Luni la 7 l. c. in Aradu ; s'au luatú mesuri pentru esecutarea mai multoru concluse a sinodulu eparchialu trecutú, intre altele s'au alesu de cassariu la fondurile die-cesane — par. secretariu consist. Ignatiu Papu, de controloru-contabilu dlu Georgiu Purcarin

* Diet'a tieriei s'a incheiatu prin Maj. Sa Re-gele la 20 Maiu, nóua dieta este convocata pe 25 Septembrie. Alegerile se voru face intre 13 si 22 Iunie.

* Alegatorii romani din Aradu in 17/29 l. c. dupa iesítulu din biserica se voru aduná la casele dlu Stanescu pentru a alege delegati la conferinti'a din Sibiu.

† **Necrologu.** Cu anima plina de dorere aducu la trista cunoscentia tuturorú consangeniloru, amici-lorú si cunoscutiloru perderea iubítulu meu frate *Nicolau Grosioreanu*, fostulu teologu de c. III. in Aradu, carele dupa unu morbu mai indelungatu si-a datú sufletulu la 6 Maiu s. v. Creatoriulu, lasandu dupa sine pre iubít'a sa'socia, una fíca in etate de 2 ani si pe iubítii sei frati — in doliu. Fia i tierína usióra si me morí'a bine cuvantata. — Galsia la 9 Maiu 1884. *Iuliu Grosioreanu* invetiatoriu.

* **Profesorii dela universitatea din Cernautiu** au petitionatu la diet'a din Viena ca se se mute universitatea in Brünn, de óra-ce in Cernautiu n'aru fi destui ascultatori.

* **Moravii** in anuln acest'a vor serbá jubileulu de omia de ani de candu PP. Method si Cirilu au convertitu pre stramosii loru la religiunea crestina.

* **Ganne Gefferit**, regin'a toturor tiganiloru din Principatele-Unite, nainte de acést'a cu dóue septemani a reposatu in Orasiulu Dayton in Ohio. Cam la dóue mii de connationali ai reposatei din multe parti indepartate s'au adunatu la inmormentare, carea s'a facutu prin unu preotu anglicanu.

* **Unu cantoru din indepartare.** Comun'a bisericésca greca din Miskolcz avendu trebuintia de cantoru, nu si-a aflatu pana la muntele Athos, de unde apoi a si adusu unulu.

* **Prosilytismu.** Locutorii rom. catholici din comun'a Rékas in comitatulu Pestei au trecut cu totii la confessiunea reformata, remanendu numai cei de 7—18 ani in religiunea catholica.

CONCURSE.

Nr. 159 B.

La rogarea poporeniloru se escrie de nou concursu pe vacant'a parochia de a III classa din **Abramulu-superioru** cu filiele **Chiribisia** si **Cohanu**, in protopresbiteratulu Oradii-mari, comitatulu Bihoru, — a carei'a dotatiune anuala statatoria din pamentulu parochialu si stolele usuete in calculu diametralu egaléza cu 548 fl 80 cr.

Recurrentii suntu avisati, recursese ajustate conform Stat. org. si regulamentulu parochialu pentru parochie, si adresate comitetulu parochialu din Abramulu superioru, — a le trimite subsemnatulu Consistoriu in Oradea-mare, (N. Várad) in terminu de **30 zile dela prim'a publicare** a acestui concursu.

Oradea-mare, 3/15 Maiu 1884.

Consistoriulu gr. or. Oradanu.

Ieroteu Belesiu,
Vicariu Eppu.

Pentru deplinirea parochiei **Sérbesci**, impreunata cu **Verzarii de sus**, in tractulu protopopescu alu Vascului in urmarea incuviintiarei consistoriale din 26 Martiu a. c. Nr. 399 B. se escrie concursu cu terminu de alegere **pe 10/22 Iuniu a. c.**

Emolumintele suntu: 1) dela Sérbesci sub nume de biru preotiescu câte 1 fl. dela tóta cas'a si stolele indatinate 2) dela Verzari asemenea câte 1 fl. dela casa si stolecle. Numerulu caselor in ambele comune e 131.

Recursurile ajustate cu documentele necesarie suntu a se tramite la subscrisulu protopopu in Beiusiu pana la 9/21 Iuniu a. c.

Datu in Beiusiu la 3 Maiu 1884.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Vasiliu Pap**, m. p. protopopu.

Conform decisului Consistorialu de dto 31 Martie Nr. 997 prin acést'a se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca rom. confesionala din comun'a **Halalsiu**, ca terminu de alegere **pe 20 Maiu 1884 st. v.**, candu se va tiené si alegerea.

- a) Emolumintele suntu in bani 100 fl,
- b) in relutulu deputatulu invetiatorescu 92 fl.

- c) Spese la conferintie invetiatoresci 8 fl
- d) Pentru curatoritu 6 fl.
- e) 8 jugere pamentu de pasiune si padure pe dealu

- f) 10 orgii de lemne in natura.
- g) Cortelu liberu cu gradina de legumi.

Dela recurrenti se recere se aiba testimoniu de cualificatiune si se se presinte in vre-o Dumineca séu serbatóre la S. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursese instruite in sensulu Stat. org. adresate Comitetalui parochialu din Soborsinu se le substérna Pré On. Domnu Vasiliu Belesiu protopresbiteru in Totvaradia per Soborsin.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Vasiliu Belesiu**, m. p. protopresh.

Conform decisului Consistorialu de dto 31 Martie Nr. 997 prin acést'a se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca rom. confesionala din comun'a **Temesesci**, cu terminu de alegere **pe 20 Maiu 1884 st. v.** candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu:

- a) In bani gata 100 fl.
- b) In relutulu deputatulu invetiatorescu 92 fl.
- c) Pentru conferintiele invetiatoresci 8 fl.
- d) Pentru curatoritu 6 fl.
- e) 1/2 sesiune pamentu pe dealu parte aratoriu parte padure.
- f) 10 orgii de lemne in natura din care se va incaldí si scól'a.

- g) cortelu liberu cu gradina de legumi.

Dela recurrenti se recere se aiba testimoniu de cualificatiune si esamenu din limb'a magiara, si se se presinte in vre-o Dumineca séu serbatóre la S. biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

— Recursese instruite in sensulu Stat. org. adresate Comitetalui parochialu din Soborsinu se le substérna Pré On. Domnu Vasiliu Belesiu protopresbiteru in Totvaradia per Soborsin.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Vasiliu Belestu**, m. p. protopresh.

Conform decisului Consistorialu dto 31 Martie a. c. Nr. 997 prin acést'a se escrie concursu pentru statiunea invetiatorésca dela scól'a vechia din **Soborsinu**, cu terminu de alegere **pe 3 Iuniu st. v. 1884** candu se va tiené si alegerea.

Emolumintele suntu: 1) In bani gata si relutu 231 fl. 40 cr. in care suntu compute si lemnele atátu a invetiatoriului câtu si pentru incaldítulu scólei.

2) Unu patrariu sesiune pamentu estravilanu pe dealu, din care 1/4 jugeru e cu viia éra cela-laltu e parte aratoriu parte pascu, si padure.

- 3) Pentru conferintiele invetiatoresci 12 fl. 50 cr.
- 4) Pentru scripturistica 6 fl. 50 cr.
- 5) Cuartiru liberu cu 2 chilii, grajdu si gradina de legumi.

- 6) Dela immormentari unde va fi poftitu 50 cr.

Dela recurrenti se recere se aiba testimoniu de cualificatiune si esamenu de limb'a magiara, si se se presentá in vre-o Dumineca la Sta biserica spre a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu, — avendu fitoriulu invetiatoriu a implini si functiunile cantorale, si astfelu recursese instruite in sensulu Stat. organicu adresate Comitetalui parochialu

din Soborsinu se le substérna Pré On. Domnu Vasilii Belesiu protopresb. in Totvaradia per Soborsin.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **Vasilii Belesiu**, protopresbiterulu Totvaradie.

Se escrie concursu pentru ocuparea postului de suplentu pre langa veteranulu invetiatoriu Ilie Nicoliciu la scól'a rom. gr. or. din *Gals'a*, pre **13 Maiu st. v. a. c.**, in care dí va fi si alegerea.

Emolumintele sunt: 1) 150 fl. in bani gata 2) 6 cubule de grâu, 6 cubule cucuru 3) $\frac{1}{2}$ sessiune de pamentu, din care $\frac{2}{3}$ e fenatiu 4) 10 orgii de lemne din care are a-se incaldi si scól'a 5) 20 fl. curatoratulu scólei 6) 7 fl. pentru scripturitisca 7) 12 fl. conferintia 8) 5 fl. varuitulu scólei 9) cuartiru cu gradina de legume. — Alesulu suplentu se va impartasi pre jumetate din salariulu amintitu si anume: dela positia 1-5 pana dupa mórtea, eventualu pentru pensionarea fostului invetiatoriu.

Recurentii sunt avisati, a-si trimitte recursele lor protopopului tractualu si inspectoriu de scóle Georgiu Popoviciu in Sira (Világos) adrese comitetulu parochialu instruate conformu Stat. org. si a articolului din lege XXXVIII 1868, avendu a alaturá dela inspectorulu apartienetoriu atestatu despre obtinerea examenului cu pruncii — la casu de-a functionatu ca invetiatoriu — cu calculu de lauda. — Cei cu clasa si cari sunt versati in pomicultura, horticultura si stuparitu, voru fi preferiti.

Alesulu invetiatoriu nu va mai cadé sub alegere ei va fi alesu definitiv.

Recurentii sunt avisati, a se presentá in S. biserică, a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu inspectorulu cercualu.

Ad 1446/884.

Publicare de licitatiune minuenda.

Pentru intreprinderea la edificarea seminariului diecesanu gr. or. romanu pe strad'a „Baronu Sna“ in Aradu, la **22 Maiu st. v. n. m.** la 10 ore in localitatea consistoriului se va tiené licitatiune minuenda.

Pretiu de eschiamare **70.000 fl.**

Licitatiunea se face cu vorb'a au prin oferte in scrisu. Ofertele se primescu numai nainte de inceperea licitatiunei verbali si numai déca se anehtëza vadiulu si déca oferitoriulu va dechiará, cá cunósce conditiunile incopciate cu intreprinderea si cá se supane acelor'a.

De vadiu si staveresce **10%** din pretiu de eschiamare si se depune au in bani gata au in papire de valóre

Validitatea rezultatulu licitarii in cátu pentru diecesa se radica la putere numai dupace va obtiená aprobarea Consistoriului.

Condiuniile mai detaiate, planurile si preliminariulu de spese se potu vedé in localitatile Consistoriului.

Aradu, la 11/23 Maiu 1884.

Din insarcinarea Consistoriului:

Davidu Nicóra m. p.

Asessoru-referinte.

Concurse de licitatiune minuenda.

Comun'a bisericésca gr. res. din *Otlac'a*, deschide concursu de licitatiune minuenda pre **21 Maiu st. v.** pentru repararea S. biserică si gatierea a loru dóue porti de feru.

Informatiune despre conditiunile referitórie la intreprinderea acestei lucrari, este a se cere dela presedintele com. parochiale si preotimea locala.

Otlaca 1 Maiu 1884.

Comitetulu parochialu.

Comitetulu parochialu gr. or. rom. din opidulu *Zarandu*, conformu preliminariulu de spese escrie concursu de licitatiune minuenda, pentru repararea S. biserică atátu din launtru cátu si din afara, pretiu de esclamare e 500 fl. licitatiunea se va tiené in localitatea scólei.

Se avisédia intreprindietorii ca pe terminulu de **28 Maiu st. v.** adeca a 2-a dí de Rusali óra 10 inainte de amédi, fiindu prevediuti cu vadiulu de 10% a se presentá, inchiendu-se contractulu — se va asterne Ven. Consistoriu pentru aprobare.

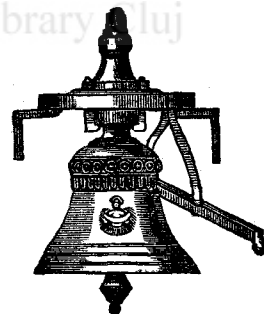
Zarandu la 28 Maiu 1884.

Vasilii Olariu, m. p.
not. comitetului.

Iuliu Bragea, m. p.
parochu.

Am onbre a me recomandá P. T. publicu ca tornatoriu de

CLOPOTE

(CAMPANE)

de ori ce marime si tonu, in forma eleganta si pe langa celu mai moderatu pretiu.

Clopotele pregatite din metalulu inventatu de mine au preferintia si rivalisédia cu clopotele facute din ori ce metalu pana acum cunoscutu, atátu pentru tonulu loru curatu si strebatoriu, cátu si pentru duraveritatea loru.

Duraveritatea clopoteloru se promovéza chiar si prin sistemulu mai nou de ajustare, de dupa care, clopotulu, fie cátu de mare, se imanuéza fórte usioru si se póte întórce, si de dupa fiecare întórcere limb'a bate la altu locu, prin ce clopotulu e feritu de crepare si tiene de dóue si chiar de trei ori mai multu decátu clopotele facutu dupa sistemulu vechiu.

Pentru tonulu curatu si strebatoriu conform dorintiei, precum si pentru duraveritatea clopoteloru pregatite de mine, cavezu pe timpu de diece ani.

HÖNIG FRIEDERICH junior,

fabrica de pusce de apa si tornatóre de clopote si metale.

Aradu strad'a Rákoczi.